

Op 8 oktober werd Owe Boersma bevestigd door Christiane van den Berg.

JAARVERSLAG 2023

Inhoud

1.	Inleiding.....	4
2.	Vereniging Ekklesia Leiden.....	4
2.1.	Organisatie en bestuur.....	4
2.2.	Vrijwilligers.....	4
2.3.	Secretariaat.....	5
2.4.	Vertrouwenspersoon.....	5
2.5.	Bestuur (leden en aandachtsgebieden).....	6
2.6.	Ledenbestand.....	6
3.	Hooglandse Vieringen.....	7
3.1.	Team Vieringen.....	7
3.2.	Schola Cantorum.....	9
3.3.	Kindernevendienst.....	10
3.4.	Jongerenprogramma.....	11
3.5.	Werkgroep diensten en Ekklesia-Online.....	12
3.6.	Koffie en thee na de vieringen.....	12
4.	Leids Concilie.....	13
5.	Ekklesia en Maatschappij.....	14
5.1.	De Ekklesia Taalgroep.....	14
5.2.	Stuurgroep Diaconie.....	15
5.3.	Lezingen.....	17
5.4.	Kunst en religie.....	18
6.	Actief en verbonden.....	20
6.1.	Nieuwe Participantenpastor.....	20
6.2.	Bezoekersgroep.....	20
6.3.	Werkgroep Contact.....	21
6.4.	Participantengroepen en kringen.....	21
6.4.1.	Geloof en Wetenschap.....	21
6.4.2.	Geloven & Weten.....	21
6.4.3.	Rap100.....	21
6.4.4.	Part en Deel.....	22
6.4.5.	Leiden 2.....	23
6.4.6.	Leiden-Oegstgeest.....	23
6.4.7.	De Witte Vlek.....	23

6.4.8.	Gespreksgroep 65+.....	24
6.4.9.	Rond 66+.....	25
6.4.10.	En je wilt wat.....	25
6.4.11.	Nieuwe start.....	25
6.4.12.	Dromen-Durven-Doen.....	25
6.4.13.	Levensvragen.....	26
7.	Communicatie.....	26
7.1.	De PR commissie.....	26
7.2.	Hooglandse Nieuwe.....	26
8.	Stichting Materiële Voorzieningen.....	28
8.1.	Bestuur.....	28
8.2.	Technisch beheerder.....	28
8.3.	Renovatie appartement en andere ruimten.....	28
8.4.	Contact.....	29
9.	Studentenpastoraat.....	29
10.	Samenwerkingspartners.....	30
10.1.	Studentenpastoraat.....	30
10.2.	Ekklesia Taalprogramma.....	31
10.3.	Diaconaal Centrum De Bakkerij.....	31
10.4.	Protestantse gemeente Leiden.....	31
10.5.	Raad van Kerken / Oecumene.....	31
10.6.	Levensbeschouwelijk Platform.....	31
10.7.	Mensenrechten/Amnesty International.....	32
10.8.	Studium Generale.....	32
10.9.	Joods Studiecentrum Leiden.....	32
11.	Tenslotte.....	32
12.	Bijlage A - Vaste (werk)groepen.....	33
13.	Bijlage B - kringen en gespreksgroepen.....	34

1. Inleiding

Voor u ligt het Jaarverslag 2023 van de Vereniging Ekklesia Leiden. Bijdragen aan dit verslag zijn geleverd door de contactpersonen van alle geledingen uit de vereniging en van het Studentenpastoraat Rapenburg 100.

In dit jaarverslag vindt u een overzicht van de activiteiten die in 2023 binnen de Ekklesiagemeenschap hebben plaatsgevonden.

Hoofdstuk 2 geeft informatie over de organisatie en het bestuur van de vereniging.

In de hoofdstukken 3 tot en met 6 geven we een terugblik op de activiteiten en programma's van de Ekklesia: Hooglandse Vieringen, het Concilie proces, Ekklesia en maatschappij, en het wel en wee van de 14 participantengroepen.

Hoofdstuk 7 beschrijft de communicatiemiddelen die de Ekklesia inzet.

Hoofdstuk 8 is het jaarverslag van de Stichting Materiële Voorzieningen (SMV).

In hoofdstuk 9 doen de studentenpastores verslag van hun werk in 2023.

Een tweetal bijlagen geeft informatie over de commissies en werkgroepen (inclusief contact gegevens), die binnen de Ekklesia functioneren.

2. Vereniging Ekklesia Leiden

2.1. Organisatie en bestuur

Aan het begin van het verslagjaar bestond het verenigingsbestuur uit Robert van der Toorn (voorzitter), vacant (secretaris), Chris Gerritsen (penningmeester), Henk Blanksma, Wessel Eijkman, Myranda Wilbrink en Inka Zahn, de laatste vier als algemeen bestuurslid met ieder een specifiek aandachtsgebied.

In de ALV van november is er uiteindelijk een nieuw voorlopig bestuurslid als secretaris verwelkomd, wegens de te late bekendmaking van dit heuglijke feit, zal in de eerstvolgende ALV Johan de Groot daadwerkelijk worden benoemd als de nieuwe secretaris van de vereniging, tot die tijd zal hij wel al het werk doen en ook deel uitmaken van het Dagelijks Bestuur [DB].

Op 1 oktober mochten we onze nieuwe pastor verwelkomen, direct al tijdens de eerste grote bijeenkomst in het kader van het Leids Concilie. Op 8 oktober is Owe Boersma als pastor verbonden aan onze vereniging en ambtelijk gezien ook aan de PGL.

Het bestuur vergaderde de tweede helft van het jaar tweemaal per maand; vanwege het vele werk was besloten om de DB-vergaderingen ook in te vullen met het algemene bestuur, zodat we als bestuur elke maand tweemaal samen kwamen. Het is de bedoeling dat we dat in 2024 niet meer voortzetten.

2.2. Vrijwilligers

Ook in 2023 leverden vele vrijwilligers in de verschillende ondersteunende groepen: Team Vieringen, Werkgroep Diensten, crèche, kinderen- en jongerengroepen, diaconie, Schola, etc..

Vrijwilligers leveren een onmisbare bijdrage aan het reilen en zeilen van de Ekklesia. Het kan niet vaak genoeg gezegd worden: zonder hun inzet zou het werk van de vereniging niet mogelijk zijn. In de verschillende hoofdstukken van dit jaarverslag doen de werk en participantengroepen in onze gemeenschap verslag van hun werk.

2.3. Secretariaat

Het secretariaat van de Ekklesia Leiden wordt bemenst door een kleine groep enthousiaste vrijwilligers. Ten opzichte van de afgelopen jaren zijn in de verdeling van de werkzaamheden geen wijzigingen opgetreden.

Op maandagochtend is Annette Albers-Westerhoff aanwezig. Zij werkt het ledenbestand bij en verwerkt reserveringen voor ruimtes op Rap100 in de agenda. Annette doet de inkopen voor het secretariaat en houdt de papiervoorraad op peil.

Op dinsdagochtend wordt er aan de liturgie gewerkt. Dit gebeurt wekelijks om de beurt door Lies Pijl en Sylvia van Hoven. Elly Meijer is meestal tegelijk met Sylvia aanwezig om ook aan de liturgie te werken. Op dinsdagavond verwerkt Kees de With de laatste correcties en zet de liturgie daarna op de website onder Vieringen. Kees maakt – indien nodig – de muziekbestanden.

Lies Pijl beheert de mailbox voor de meditaties en plaatst deze op de website. Lies is in 2023 ook lid geworden van de pr- commissie met als taak de verzorging van de maandelijkse Nieuwsbrief.

De Hooglandse Nieuwe wordt geprint door Sylvia van Hoven. Zij zorgt er ook voor dat de postabonnees het blad in de brievenbus krijgen. Aan deze taak is een einde gekomen omdat de HN per 31 december 2023 is opgehouden te bestaan.

Op donderdagochtend is Ariena van Poppel (coördinator van het secretariaat) aanwezig. Zij print de liturgieën en brengt ze naar de Hooglandse kerk. De mailbox info@ekkesialeiden.nl en reserveringen@ekkesialeiden.nl worden door Ariena van Poppel bijgehouden. Dit gebeurt voornamelijk thuis.

Henk Blanksma, de systeembeheerder van het secretariaat, zorgt dat onze computers up-to-date zijn. Ook is hij de vraagbaak bij computer- en of softwareproblemen.

2.4. Vertrouwenspersoon

Het bestuur van Ekklesia Leiden heeft, in navolging van andere geloofsgemeenschappen, beleid gemaakt rondom het thema “Veilige Kerk”. Zowel het bestuur van de Ekklesia als haar leden dragen hierbij een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Veiligheid blijkt niet vanzelfsprekend te zijn.

De Ekklesia wil een veilige gemeenschap voor al haar leden zijn. Dit houdt in dat de leden elkaar met respect behandelen en dat degenen met speciale taken en opdrachten geen misbruik maken van hun positie. Grensoverschrijdend gedrag en andere vormen van ongewenst gedrag worden niet getolereerd. Onder ongewenst- en/of grensoverschrijdend gedrag wordt verstaan: schending van de integriteit van mensen op persoonlijk niveau, pesten, agressie, discriminatie en (seksuele) intimidatie. Ook kan iemand zich niet gehoord of gezien of onheus bejegend voelen.

In dit kader ben ik in de ALV van november 2022 aangesteld als vertrouwenspersoon voor de gemeenschap van Ekklesia Leiden. Ik ben begonnen met het aanvragen van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG), ik heb me laten opnemen in het colofon van de liturgieën en ik heb contact gezocht met het netwerk van vertrouwenspersonen van de Protestantse Gemeente Leiden (PGL), waaronder ook de Ekklesia en de Bakkerij vallen. De PGL heeft een professionele vertrouwenspersoon aangetrokken die als vraagbaak fungeert voor alle vertrouwenspersonen in de verschillende gemeenschappen en die studiedagen organiseert. Daarnaast ben ik lid geworden van het Landelijk Instituut Vertrouwenspersonen.

Tot nu toe heb ik het gelukkig niet druk in deze functie. Dat lijkt me een compliment voor de Ekklesia. Toch kan niet uitgesloten worden dat er binnen onze gemeenschap mensen zijn die bovengenoemde situaties ervaren. Hen wil ik wijzen op het bestaan en de taken van de vertrouwenspersoon: het ondersteunen van mensen uit de gemeenschap die zich onveilig voelen, door eerste aanspreekpunt en luisterend oor te zijn voor mensen die in vertrouwen iets kwijt willen over wat er nu speelt of in het verleden heeft gespeeld aan ervaren ongewenst gedrag. Daarnaast denkt de vertrouwenspersoon mee over eventuele opties om het probleem aan te kaarten binnen de gemeenschap en kan informatie gegeven worden over mogelijke vervolg- en/of hulpverleningstrajecten.

Ik wil iedereen erop wijzen dat men ook met de vertrouwenspersoon anoniem kan bespreken of er sprake is van grensoverschrijdend gedrag, voordat er een echte melding wordt gedaan.

U kunt mij bereiken via mijn mailadres e.bakker@ekkesialeiden.nl en telefonisch op 071-5171544.

Elly Bakker

2.5. Bestuur (leden en aandachtsgebieden)

Robert van der Toorn, voorzitter

Johan de Groot, aspirant secretaris (vanaf november),

Chris Gerritsen, penningmeester

Henk Blanksma, aandachtsgebied PR

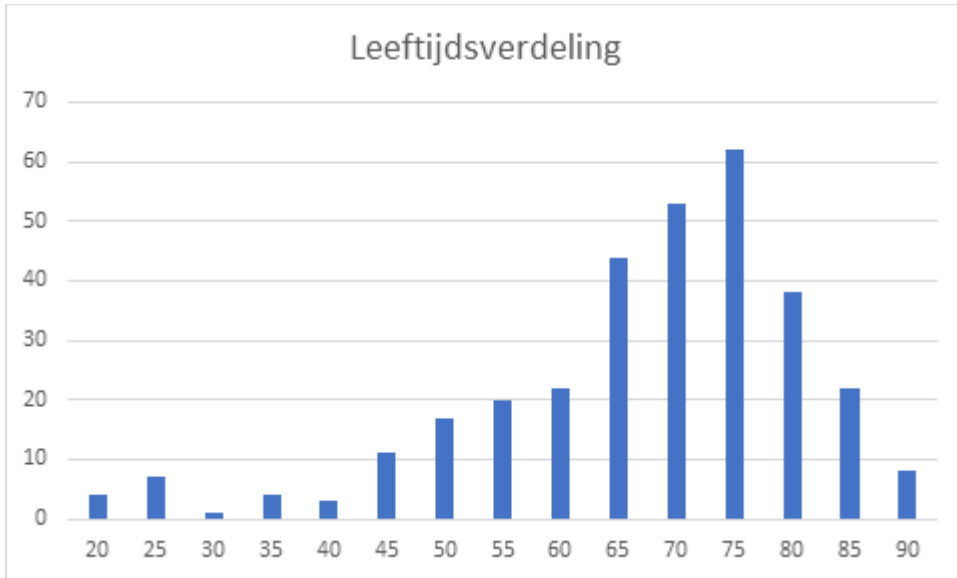
Wessel Eijkman, aandachtsgebied Diaconie

Myranda Wilbrink, aandachtsgebied Vieringen

Inka Zahn, aandachtsgebied Jongeren.

2.6. Ledenbestand

Volgens de telling van december 2023 telt de Ekklesia 459 leden, van wie 17 jeugdleden. De tabel hieronder geeft aan hoeveel leden elk geboortecohort (telkens 5 jaar) telt. Van een aantal leden is de leeftijd onbekend waardoor de aantallen niet overeenkomen met het genoemde totaal.

Van ca. 100 geregistreerde leden zijn geen recente ledenbijdragen te herleiden. Na een aanstaande met een mailing aan deze groep zal wellicht een deel hiervan als lid geschrapt moeten worden.

3. Hooglandse Vieringen

3.1. Team Vieringen

Thematiek

Het Team Vieringen is verantwoordelijk voor het inhoudelijk voorbereiden en vormgeven van de vieringen en het zorgen voor de invulling van het rooster van voorgangers. Naast onze 'eigen' voorgangers zijn dat ook gastvoorgangers van buiten de Ekklesia. Het uitnodigen van de externe gastvoorgangers is arbeidsintensief; daarnaast moet dat lang van tevoren gedaan worden, omdat veel voorgangers al in januari hun planning voor het daaropvolgende jaar gaan maken.

'Ik ben ...

Vijf vieringen over beelden van Jezus in het evangelie van Johannes

zo 8 jan	... <i>de opstanding en het leven</i> <small>Cor van Bree</small>	
zo 15 jan	... <i>de poortdeur</i> <small>Henk Schouten</small>	
zo 22 jan	... <i>de ware wijnstok</i> <small>Rob van Waarde</small>	
zo 29 jan	... <i>het brood des levens</i> <small>Antje van der Hoek</small>	
zo 5 feb	... <i>het licht der wereld</i> <small>Japke van Malde</small>	

Viering iedere zondag, 12.00 uur
Hooglandse kerk - Leiden

Ook de inhoudelijke voorbereiding gebeurt in een vroeg stadium. In de vergaderingen van het team wordt nagedacht over mogelijke thema's, aangereikt door teamleden en anderen uit de Ekklesia. De thema's worden uitgewerkt in een kleiner groepje en er wordt een coördinator voor dat thema aangewezen; het voorstel dat daaruit komt wordt weer besproken in het team, waarna de vaste voorgangers zich kunnen aanmelden voor één of meer vieringen. Aan de (soms al ingeplande) gastvoorgangers wordt gevraagd of ze willen aansluiten bij het thema. De thema's sluiten aan bij de tijd van het kerkelijk jaar of worden als zelfstandige serie aangeboden. Daarnaast zijn er ieder jaar een aantal 'losse' vieringen, die geen onderdeel zijn van een serie.

Traditiegetrouw begon 2023 met een serie waaraan een evangelie ten grondslag lag. Dit jaar was dat het Johannesevangelie, waaruit de 'Ik ben ...' -woorden van

Jezus vijf zondagen het thema waren. De tweede zondag van februari was gereserveerd voor de

Regenboogviering en eind februari begon de 40 dagentijd, met het thema De tien woorden. Vijf weken lang stonden op zondag twee woorden (geboden) centraal.

Na alle vieringen in de paastijd was op 23 april, de dag na Earth Day, het thema 'Wereldwijd investeren in onze planeet'. In mei en juni volgden een serie over Paulus en een serie over Psalmen.

In de zomervieringen hadden, zoals altijd, de voorgangers de vrije keus voor een thema.

Het academisch jaar werd geopend met de eerste viering in de serie Profeten, waarin profeten uit zowel de bijbel als uit de islam centraal stonden, gevolgd door een aantal 'losse' vieringen. Een bijzondere en feestelijke viering hadden we op 8 oktober; in deze dienst werd onze nieuwe pastor, Owe Boersma, bevestigd door Christiane van den Berg.

In de adventstijd draaide het om de 'kleine' profeten, en na paar intensieve dagen rond kerst sloten we het jaar af met de viering op oudjaarsdag. ↓

Voorgangers

Onze nieuwe pastor Owe Boersma ging in 2023 al een aantal keer voor in onze vieringen. De vaste voorgangers Maria Draaijers, Roosmarijn Goldbach, Japke van Malde, Henk Schouten en Rob van Waarde gingen, net als in 2022, weer regelmatig voor. Vooral in de periode waarin de vacature nog niet vervuld was, gingen zij vaak voor of waren ze liturg bij gastvoorgangers. We zijn hen dankbaar voor al het extra werk dat zij in de 'pastorloze' periode voor de Ekklesia deden.

In 27 vieringen hadden we meer en minder bekende gastvoorgangers: Freek Bakker, Marcel Barnard, Judith van de Berg, Jan Berkvens, Jan Boersema, Bert Boter, Karin van den Broeke, Pieter Dronkers, Mirjam Elbers, Antje van der Hoek, Margreet Klokke, Myrthe Leijdens, Tom Mikkers, Harry Pals, Reinhold Philipp, Joost Röselaers, Petra Sijpesteijn, Otto Sondorp, David van Veen, Marijn Vermet en Rien Wattel. Een aantal van hen is zo bekend bij ons, dat we ze beschouwen als vaste gastvoorganger!

Vanuit de Vereniging Ekklesia Leiden verzorgden Cor van Bree, Rinske Boersma, Desirée van Keulen, Ellen Kruyt en Pieter Kousemaker de overweging in zeven vieringen. Op kerstochtend hadden de kinderen van de kindernevendienst weer een prachtig kerstspel, geschreven door Aenneli Houkes.

Vergaderingen

Het Team Vieringen had in 2023 zes keer een reguliere vergadering.

Naast deze reguliere vergadering is het team ook een keer bij elkaar geweest in het kader van het 'Leids concilie'. Aan deze bijzondere vergadering namen ook enkele anderen uit de Ekklesia deel. Het Kernteam, verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken, heeft zes keer vergaderd en tussendoor regelmatig overlegd via mail en Whatsapp.

Samenstelling Team Vieringen

Het volledige Team Vieringen bestond in 2023 uit Hans Nuiver (voorzitter), Marga Bakker (verantwoordelijk voor het vinden van voorgangers), Owe Boersma (vanaf september), Cor van Bree, Rinske Boersma, Maria Draaijers, Roosmarijn Goldbach, Pieter Kousemaker, Ellen Kruyt, Japke van Malde, Henk Schouten, Rens Tienstra, Rob van Waarde en Paulien van Yperen (secretaris). Het Ekklesiabestuur werd vertegenwoordigd door Myranda Wilbrink.

Voor de dagelijkse gang van zaken en de voorbereiding van de vergaderingen was het Kernteam, bestaande uit Owe (vanaf oktober), Myranda, Marga, Hans en Paulien, verantwoordelijk.

3.2. Schola Cantorum

Het jaar 2022: het meest turbulente jaar in de geschiedenis van de Schola

Het jaarverslag 2022 eindigde als volgt: “Aan het eind van het jaar werd weer gerepeteerd en gezongen onder leiding van Rens Tienstra en begeleid door Stas Jar in de vieringen alsof het nooit anders geweest was.”

We zijn hier als koor niet zonder verlies uitgekomen: we hebben door wederzijds onbegrip, onmacht en onoverkomelijke meningsverschillen niet op feestelijke wijze, zoals de bedoeling was geweest, maar met gevoelens van verlies en rouw afscheid genomen van de voor velen dierbare dirigent Wim de Ru en bovendien hebben 8 mensen hun lidmaatschap opgezegd.

Het jaar 2023: nieuw bestuur, nieuwe ideeën, ontwikkelingen en muziek

In oktober 2022 is een algemene ledenvergadering gehouden, waarin Ineke Arnoldi, Rineke Schwencke, Lydia Slotboom en Gerard Tellers zijn gekozen zijn als nieuwe bestuursleden. Ineke nam het penningmeesterschap over van Henk Blanksma, Rineke het secretariaat van Marjo Tieleman en Lydia heeft aangegeven dat zij graag de weekmail overneemt van Cokkie en is enthousiast aan de gang gegaan met een nieuwe vormgeving van de “weekmail nieuwe stijl” voor het informeren van de leden over de liturgie en de liederen die gezongen zullen worden. De extra foto's, tekstjes en aankondigingen worden door veel leden zeer gewaardeerd. Gerard Tellers haalt wekelijks de liturgieën op Rap100 op en organiseert bijzondere activiteiten als de nieuwjaarsborrel, start van het seizoen, het Schola-weekend of de studiedag. De nieuwe bestuursleden hebben Maria Draaijers voor de komende tijd weer de voorzittershamer toevertrouwd. Zij is ook lid van het team Vieringen, wat de communicatie over de vieringen kan vergemakkelijken.

Op 26 januari is het onderwerp ‘ondersteuning dirigent in combinatie met verbreding repertoire’ in de vergadering van het Scholabestuur aan de orde geweest. In februari 2023 heeft het bestuur van de Schola gesproken met Rens over zijn ervaringen sinds zijn aantreden als dirigent. De vraag is of hem ondertussen duidelijk is hoe de Schola werkt en hoe haar plaats is binnen de Ekklesia Leiden? Rens is altijd aanwezig bij de vergaderingen van het Team Vieringen. Er is hem wel meer duidelijk ondertussen, maar nog niet alles. Er is namelijk nog wel het een en ander onduidelijk op organisatorisch vlak en wie waarvoor verantwoordelijk is. Wim Loos zou coördinator zijn als het gaat om de indeling van organisten, pianisten en andere musici, maar Wim wil dat eigenlijk niet. Rens heeft dit bij het team Vieringen en het Ekklesiabestuur aangekaart. Rens wil in toenemende mate zelf proactief contact leggen met de liturgen.

Rens kent de inhoud van alle liederen nog niet zo goed. Vroeger was er een muziekgroepje van mensen met kennis van alle liederen en die goed weten welke liederen bij welke thema's passen. Rens vond het een goed idee om te kijken of er weer zo'n muziekgroepje ingesteld kan worden.

Het eerste muziekgroepje is in de zomer van 2023 gestart. Marian Henning, Ria Manshanden en Irene Slootweg hebben, in samenwerking met Rens, tot het eind van het jaar de voorgangers voorzien van goede suggesties, waarover het Team Vieringen lof heeft uitgesproken. Zij hebben ook het nieuwe team van Charlotte Moor, Jacqueline Takken en Mariet Radder, dat vanaf januari 2024 hun taak heeft overgenomen, ingewerkt.

In de ALV van 20 april 2023 waren de voornaamste onderwerpen van discussie de beslissing over het inzetten van het reservekapitaal dat in coronatijd meer gegroeid is dan eerdere jaren. Er is besloten € 1.800 van het kapitaal te schenken aan het bestuur van de Ekklesia, als tegemoetkoming in de kosten die door de Ekklesia voor de Schola worden gemaakt. Op de begroting 2024 is opnieuw een bedrag van € 2.000 voor de Ekklesia gereserveerd. Om zowel in 2024 als de jaren daarna deze bijdrage te kunnen leveren zijn de leden akkoord gegaan de contributie per maand per 1 juli 2023 te verhogen van € 8,50 naar € 15,00 per maand.

Mede op verzoek van Rens werd het traditionele Schola-weekend vervangen door een Schola-studiezaterdag; enerzijds vanwege de kosten en anderzijds het tijdsbeslag. Op 16 september is de Schola-studiezaterdag in de Maria ter Zee-kerk in Noordwijk, waaraan ook Hannah Ybeles Smit (stemvorming) en Stas Jar (begeleiding repetities) hun medewerking verleenden. Aan het bezwaar dat er weinig tijd voor sociale contacten zou zijn is tegemoet gekomen door een lange lunchpauze en een

zeer gezellig diner in strandpaviljoen De Zeemeeuw. Daarna kon iedereen naar haar/zijn eigen bed en de volgende ochtend goed voorbereid klaarstaan voor de viering.

In verband met het 55-jarig jubileum van de Haagse Dominicuskerk dat op zondag 1 oktober 2023 startte heeft de dirigent van hun koor, Jan Hulsbergen, voorgesteld om twee keer als Schola samen te zingen met hun koor. Dat gebeurde op 25 juni in de Ekklesia onder leiding van Rens en op de openingsdag van hun jubileumviering in de Dominicus in Den Haag onder leiding van Jan Hulsbergen. Het team Vieringen ging hiermee akkoord en Rob van Waarde, de voorganger op 25 juni, was blij met zo'n groot koor.

Charlotte heeft voorgesteld voor de grote vieringen (Kerst en Pasen) de Schola open te stellen voor 'projectleden'. Voor de vieringen met Kerst hebben zich 11 nieuwe en/of oude leden aangemeld.

Eind 2023 telde de Schola 32 leden; 2 opzeggingen en 3 nieuwe leden.

Overige ideeën:

- ♫ Elke kwartaal een koorstuk instuderen en kijken waar het een keer in de liturgie ingepast kan worden.
- ♫ Inoefenen van steunpartijen.
- ♫ Uitproberen of het mogelijk is 1x in de maand niet in de dienst te zingen om mogelijkheden te geven af en toe met de Schola aan een andersoortige uitvoering of activiteit mee te doen.

De onderlinge band binnen het koor is sterk genoeg gebleken om, ondanks soms felle discussies en heftige emoties, met elkaar toch een sterk en vitaal koor te blijven vormen, dat geïnspireerd en inspirerend de kerkgemeenschap ondersteunt in de zondagse vieringen.

Onze zeer deskundige en enthousiaste dirigent Rens Tienstra draagt er in belangrijke mate toe bij dat we vol hoop en vertrouwen het jaar 2024 ingegaan zijn, het enthousiasme van de Scholaleden toeneemt en we steeds vaker complimenten krijgen van de kerkgangers.

3.3. Kindernevendienst

In 2023 hebben in de context van de kindernevendienst weer leuke activiteiten plaatsgevonden. Palmpasen was, zoals altijd, weer het hoogtepunt van het jaar met een mooie opkomst van rond 25 kinderen. In die dienst waarin Ellen Kruyt voorging stonden de kinderen centraal. Het inleidend verhaal was op hen gericht en aan het eind kregen ze de ruimte om de betekenis van sommige elementen van hun versierde palmpaasstokken uit te leggen. In hun eigen dienst hebben de kinderen gezamenlijk de palmpaasstokken versierd en liepen ze vervolgens in een kleurrijke processie (en weer

met een Jezus op een rollende ezel) een rondje door de kerkruimte van de volwassenendienst om trots hun stokken te presenteren.

Ook dit jaar hebben de kinderen weer met de kunstcommissie samengewerkt. In het voorjaar hebben ze in samenwerking met Wim Kuin en Jan Halin, Galerie Zone en Monique van der Gaag bloemenschilderijtjes gemaakt voor het project *160 tinten bruin* over het Nederlandse slavernijverleden. Ook in de loop van het jaar mochten de kinderen weer regelmatig Bijbelse bloemenlessen met Monique van der Gaag volgen, wat ze altijd heel aantrekkelijk vinden. Zo hebben ze bijvoorbeeld voor de intrede van onze nieuwe pastor Owe Boersma op 8 oktober een groepsbloemstuk voor hem gemaakt.

Als afsluiting van het jaar vond er in de dienst op 25 december een prachtig kerstspel plaats, waar veel kinderen van verschillende leeftijden actief bij betrokken waren.

3.4. Jongerenprogramma

Wat de jongeren uit de Ekklesia betreft stond 2023 vooral in het teken van de wisseling van de wacht van de leiding in het najaar.

Begin maart werden we benaderd door Wim Kuin of we met de jongerengroep een bijdrage wilden leveren aan zijn project. De jongeren zijn op zondag naar het atelier van Wim geweest en hebben daar uitleg gekregen over het schilderproject rondom het thema 'Slavernij'. Met een klein schilder doekje en materiaal en ideeën om het te bewerken zijn we nog even samengekomen in het Hooglandse Huys om na te praten over dit ingewikkelde onderwerp.

Onze volgende bijeenkomst was weer op paaszaterdag. We zijn zoals altijd weer gezellig naar Katwijk geweest. Eerst een Adventure Lab wandeling gedaan en daarna samen gegeten bij Key West aan het strand.

Voor de zomervakantie hebben we op de tweede zondag nog een gezellige picknick georganiseerd bij de Burcht.

In het najaar hebben Charlotte Lendfers, Marieke Both, Sjoerd Nieboer, Sietske de Jong, Youri Hagemann en Judith de Graaf als leiding afscheid genomen. Wij zijn dankbaar voor hun grote inzet en voor hun grote betrokkenheid. De meesten hebben het lange tijd gedaan. En sommigen hebben het héél lang gedaan! Zo'n 25 jaar lang inzet voor kinderen en jongeren in de Ekklesia! Een generatie lang...

Dit afscheid hebben wij gevierd en gemarkeerd met een gezellige brunch op Rap 100. We hebben lekker gegeten met elkaar en leuke herinneringen opgehaald aan vooral de kampen maar ook aan de bijeenkomsten op het Rap.

En wij, Lea Zuyderhoudt en Christiane van den Berg, hebben daarna ook gelijk een fijne start gemaakt als nieuwe leiding met een verdiepende-vragen spel ter kennismaking.

De laatste bijeenkomst van het jaar, tijdens de advent, stond in het teken van rituelen in verschillende tradities. En wij hebben – een ritueel – heel lekkere koekjes gebakken.

Op dit moment is er een kleine groep van vooral jongere jongeren actief betrokken. Een grotere groep oudere jongeren is niet meer actief, maar wij hebben ook nog niet echt afscheid van elkaar genomen.

Voor volgend jaar willen wij verkennen of deze groep oudere jongeren het misschien leuk zou vinden om op de een of andere manier op elkaar betrokken te blijven.

3.5. Werkgroep diensten en Ekklesia-Online

De leden van de werkgroep diensten (WGD) verzorgen voor de Ekklesia de kostertaken in de Hooglandse vieringen en in de doordeweekse trouw- en rouwdiensten. Zij zorgen dat de kerk gereed is, de tafel van brood en wijn klaar staat en dat alles rond de diensten zo soepel mogelijk verloopt. Na afloop van de diensten ruimen ze op en sluiten de kerk af.

De werkgroep kende weinig verloop maar helaas wel enkele leden die langdurig ziek en niet inzetbaar waren. De andere leden hebben dat opgevangen.

De WGD zorgt ook voor de hulpverlening bij calamiteiten tijdens de vieringen. In dat kader is er een calamiteitenplan. Alle leden van de WGD hebben in juni en september een herhalingscursus reanimatie en het gebruik van de AED gedaan. In december gevolgd door een realistische scenariotraining.

Naast de WGD verzorgt een groep van 5 vrijwilligers voor de streaming van de diensten. Daarbij worden ze geholpen door Jan Slotboom die een bibliotheek heeft gemaakt met sheets voor de ondertiteling van alle liederen. Zij hebben een sterke band met de WGD omdat 3 van deze vrijwilligers ook lid zijn van de WGD en kosterstaken uitvoeren en ook omdat deze groepen dezelfde missie hebben: het optimaal faciliteren van de Hooglandse vieringen voor bezoekers die, fysiek of digitaal, de diensten bijwonen. Viermaal per jaar vergaderen deze groepen daarom gezamenlijk om de gang van zaken rond de diensten en verbeterpunten te bespreken en om het rooster voor het kwartaal daarop te maken.

De streams van de diensten komen op het YouTube-kanaal Ekklesia-Online en worden veel bekeken. Meestal zijn er circa 30-50 mensen die de diensten live volgen via internet. Daarnaast zijn er ook nog eens 50 tot soms wel 600 mensen die de vieringen op een later tijdstip terugkijken.

Op het kanaal Ekklesia-Online zijn dit jaar ook enkele video's met interviews geplaatst, zoals bijvoorbeeld de video waarin Owe Boersma zich voorstelt in een interview met Marga Bakker. Het streven is om het kanaal verder te vullen met: interessante interviews, video's over andere activiteiten waarbij de Ekklesia betrokken is en liederen van de Schola.

3.6. Koffie en thee na de vieringen

Dit afgelopen jaar werd er, voorafgaande aan de kerkdiensten en soms voor de bijzondere bijeenkomsten, weer vóór de diensten en bijeenkomsten koffie gezet door de koffie-zet ploeg, gecoördineerd door Hans Feitsma. Zij zetten ook de limonade en de thee klaar.

Hans Feitsma is aanspreekbaar voor alle koffie-aangelegenheden.

Het schenken van de koffie wordt geregeld door Anke Drexhage via een rooster dat twee keer per jaar in overleg met, nu elf, vrijwilligers tot stand komt. Het reinigen van de

koffieketel na afloop hoort ook tot hun taak.

In verband met de maatregelen van de Hooglandse kerk wordt de koffie in kartonnen bekertjes geschonken en gelukkig nemen de bezoekers van de diensten in toenemende mate zelf hun beker mee; wél zo goed voor ons milieu!

Er wordt vaak geruild door de vrijwilligers en dat is ook prima! Het verloopt meestal vrij geruisloos; slechts een enkele keer staat iemand er opeens alleen voor, maar dan zijn er vaak bezoekers van de diensten die spontaan even inspringen, ook als het erg druk is; perfect!

Inmiddels is er, op initiatief van Charlotte Moor die dit ook coördineert, spontaan een bak-ploeg ontstaan: de Misbaksel-groep! Zo'n tien mensen bakken de meest fantastische creaties voor na een bijzondere dienst: geweldig leuk én lekker!

Kortom: alles rond de koffie verloopt in goede harmonie en het is gezellig na de diensten! Meer vrijwilligers voor zetten of schenken zijn altijd welkom omdat er ook wel eens mensen uitvallen!

4. Leids Concilie

In het vroege voorjaar verzocht het bestuur Hans Nuiver om leden voor te dragen voor een in te stellen commissie (kerngroep) met als opdracht het bestuur te ondersteunen in een ledenproces om te komen tot toekomstbestendige keuzes voor de Ekklesia Leiden.

Directe aanleiding hiertoe is de veranderende samenstelling van de vereniging (we vergrijzen) en onze structureel niet sluitende begroting. Hierbij spelen de door de commissie Heling & Herstel genoemde grote vragen, zoals het versterken van de bestuurskracht van de vereniging, het herijken van muziek en liturgieke keuzes, (toekomstige) huisvesting en transparante communicatie een belangrijke rol.

Het bestuur vroeg daarom de hulp van een commissie bij:

- het organiseren van de betrokkenheid van zoveel mogelijk leden in een proces van creatie en reflectie;
- het bedenken en formuleren van de verschillende toekomstscenario's onder bovenstaande randvoorwaarden;
- het helpen organiseren van informatieavonden, breed beraad en voorbereiding ALV op dit onderwerp en de daarbij behorende communicatie en planning van het tijdschema.

Tot de commissie traden de volgende leden toe: Rinske Boersma, Jan Blok, Erik Heijnis, Chris Gerritsen en Hans Nuiver. Vanaf september 2023 werd Owe Boersma als nieuwe pastor eveneens lid van deze commissie. Bij de samenstelling letten we vooral op diversiteit in perceptie en opvattingen over de toekomst van de VEL en over de noodzakelijke randvoorwaarden.

De commissie begon haar werkzaamheden in maart 2023 door het opstellen van een stappenplan. Het proces ging van start 'met een knipoog' onder de naam 'Leids Concilie'.

Op de ALV in mei 2023 werd een eerste schriftelijke raadpleging onder de leden gehouden over opzet en richting. De commissie legde veel nadruk op het zoeken naar draagvlak onder de leden. Mede om die reden gingen de commissieleden en bestuursleden (vaak in tweetallen) in het late voorjaar in

gesprek met alle participanten en werkgroepen die onze Ekklesia rijk is. Deze gesprekken werden voor de zomer afgerond en gedocumenteerd.

Op basis van de verkregen beelden werden er in samenspraak met het bestuur twee Brede Beraden georganiseerd op zondagmiddagen in het kerkelijk centrum de Regenboog. Het eerste beraad begin oktober stond beeldvormend in het teken van de waarden die we als gemeenschap omarmden. Er kon in kwadranten worden gestemd 'met de voeten' over richtingen die we als Ekklesia in zouden kunnen slaan, anticiperend op toekomstige ontwikkelingen. Daarnaast maakten we kennis met onze nieuwe pastor en signaleerden Maria Draaiers (schola), Jan Halin (kunstcommissie) en Dardan Bastiaan (studentenpastoraat) enthousiast nieuwe ontwikkelingen onder het motto "....het is al begonnen'. We sloten de bijeenkomst af met het (a capella) zingen van een vertrouwd lied!

Het tweede (meningsvormend) beraad in december startte met een beeld van de kunstcommissie waarin onze taboes werden verbeeld. Vervolgens bogen we ons over een aantal (beleids)dilemma's. Daarna gaven Tjerk Oosterkamp (studentenpastoraat), Ingrid Verrijdt en Marieke Both (taalgroep) ons inzicht in hun belangrijke ondersteuning van studenten en vluchtelingen. Wederom kon er met de voeten worden gestemd over beelden en oplossingsrichtingen. En ook nu weer sloten we af met een gezamenlijk gezang.

Beide beraden werden bezocht door een kleine negentig leden. In totaal namen naar schatting zo'n honderdtwintig leden deel aan de beraden.

Beide bijeenkomsten werden inspirerend voorgezeten door Rinske en er werd zeer zorgvuldig schriftelijk verslag van gedaan, met veel dank daarvoor aan Erik. Naast de inhoudelijke resultaten waardeerden vele leden de mogelijkheid om elkaar tijdens de beraden weer eens wat uitvoeriger te ontmoeten en te spreken.

De commissie kwam twaalf keer bij elkaar en overlegde tussentijds meermaals over de verschillende stappen met het bestuur. Daarnaast besteedde zij veel aandacht aan de (methodische) voorbereiding van de beraden en aan de documentatie van het gehele proces. In het opgebouwde dossier (link???) bevinden zich inmiddels meer dan zestig zeer lezenswaardige documenten. Voorts ondersteunden Hans en Jan de penningmeester, tevens commissielid, bij het opstellen van een financiële meerjarenplanning (businesscase) en hielpen meerdere commissieleden bij het schematiseren van een aantal mogelijke toekomstscenario's.

Met dit alles hoopt de commissie voldoende bouwstenen te hebben geleverd voor te nemen beleidsbeslissingen over onze toekomst op de Algemene ledenvergaderingen in 2024.

In januari jl. heeft de commissie zichzelf feestelijk opgeheven.

5. Ekklesia en Maatschappij

5.1. De Ekklesia Taalgroep

2023 is het laatste jaar van het project 'Taal in de Praktijk', waarmee we in 2021 gestart zijn. In december 2023 is dit project afgerond. Het doel van dit 3-jarige programma is om vluchtelingen te ondersteunen bij het verbeteren van hun Nederlands en het opbouwen van een sociaal netwerk. Taal is immers de sleutel om mee te kunnen doen, en je weg te kunnen vinden in een nieuwe samenleving. De wekelijkse conversatiegroepen en individuele taalcoaching beperken zich niet alleen tot volwassenen. In de Ouder-Kindgroepen richten we ons op ouders en hun jonge kinderen. De

Taalgroep ontving in 2023 voor dit project financiële steun van Fonds 1818, VSB Fonds, Gemeente Leiden en KNR PIN Fonds. De Taalgroep kreeg ook weer steun van de Ekklesia.

2023 startte heel feestelijk voor de Taalgroep. Op 20 januari kregen wij tijdens de nieuwjaarsreceptie van Diaconaal Centrum De Bakkerij de Leidse Broodpenning uitgereikt. Een enorme eer voor ons als Taalgroep én voor de Ekklesia als geheel. Wij ontvingen de Broodpenning voor onze inzet voor Oekraïense ontheemden, maar ook voor ons werk voor andere vluchtelingengroepen sinds 2016.

Door de komst van een azc in Leiden kwam er ook vanuit die hoek een taalvraag. Net als in 2022 hadden we in 2023 gemiddeld 120 deelnemers in huis, grotendeels bestaande uit statushouders, azc-bewoners en Oekraïense ontheemden. Zij kregen taalcoaching in 15 taalcoachgroepen, een Taal & Tekengroep en 10 taalkoppels. Dit alles met dank aan de inzet van 44 taalvrijwilligers van binnen en buiten de Ekklesia.

Omdat de vraag naar taalcoaching onverminderd hoog is, hebben we besloten ons te gaan richten op groepstaalcoaching en de individuele taalcoaching over te laten aan onze partner-organisatie Gilde Samenspraak. De individuele taalcoaching is daarom in het tweede semester afgebouwd. Het coördinatieteam bestond in 2023 uit twee betaalde krachten en drie vrijwillige coördinatoren, die een keer per zes weken bij elkaar kwamen voor overleg.

Om de deskundigheid en de betrokkenheid van de vrijwilligers te vergroten, zijn in 2022 6 nieuwsbrieven verstuurd en 6 goed bezochte trainingen en bijeenkomsten verzorgd.

Ook in 2023 bleef de Taalgroep aangesloten bij het landelijk platform 'Het Begint met Taal' en het Taalpact (regionaal taalnetwerk). Binnen het Taalpact zijn we als Taalgroep in 2023 heel actief geweest. We hebben zitting genomen in de stuurgroep monitoring en evaluatie en deelgenomen aan de actielijnen participatie en preventie. Mede daardoor is de samenwerking met de gemeente, JesRijnland en BplusC intensiever geworden. Met die laatste 2 partijen willen we ook gezamenlijk optrekken in de pilot voor de ouder-kindgroepen waarin we willen inzetten op het creëren van een rijke (moeder)taalomgeving thuis.

De pilot vormt een onderdeel van ons nieuwe project 'Samen goed van start'. In 2023 hebben we hard gewerkt aan het vormgeven van nieuwe plannen, het schrijven van het projectvoorstel en het werven van fondsen. Een groeiende groep nieuwkomers in Leiden heeft niet direct toegang tot formeel taalonderwijs. Om hen niet onnodig aan de zijlijn van de samenleving te laten staan, willen we in het nieuwe project juist de focus leggen op deze doelgroep: beginnende taalleerders zonder toegang tot formeel taalonderwijs. We hopen in april 2024 voldoende fondsen bij elkaar te hebben om ons hier de komende 3 jaar voor in te kunnen zetten.

5.2. Stuurgroep Diaconie

De Stuurgroep Diaconie probeert voor de Stichting Diaconaal Fonds Hulpverlening LSE (SDFH) mede vorm te geven aan de maatschappelijke taak die de Ekklesia zich stelt. Door collectes en met giften uit het SDFH-fonds worden projecten in binnen- en buitenland ondersteund. Deze projecten zijn gericht op armoedebestrijding, sociale gelijkheid, mensenrechten, verzoening, en duurzaamheid van de aarde.

Naast het houden van collectes voor de diverse projecten en de dialoog met ze te voeren, was de Stuurgroep in 2023 actief met het verzorgen van de informatie over de verschillende projecten die ondersteund worden, én om de communicatie daarover binnen de Ekklesia Leiden te verbeteren. Hiertoe is, onder anderen, gebruik gemaakt van het informatieboekje van de stuurgroep 'Meeleven

met elkaar', de nieuwsbrieven van de EL, informatie op de liturgiebladen, en mededelingen bij het onderdeel 'Actie & Informatie' tijdens de zondagse diensten. Ondanks de beperkte menskracht van de Stuurgroep is het haar toch gelukt de diaconie goed aanwezig te laten zijn en bij te dragen aan lastenvermindering van onze projectpartners.

Uitgangscollectes

In 2023 werden 'reguliere' uitgangscollectes gehouden voor vijf projecten. De advent- en kerstcollectes werden eveneens gehouden voor vijf projecten. Bij de beoordeling van de projecten wordt gekeken naar, onder anderen, de behoefteomschrijving, de visie op een duurzame oplossing en of de kans op financiering door anderen ontoereikend is. Van belang zijn transparantie en controleerbaarheid, bijvoorbeeld door middel van websites en bulletins. De uitgangscollectes waren in 2023 bestemd voor:

- Redcapa International: het boerenproject in Ghana
- De Congolese Vrouwenstichting Tosangana
- Stichting C.O.M.E., voor de dialoog tussen Israëliërs en Palestijnen
- Stichting Vluchteling-Studenten UAF
- Straatpastoraat Leiden: ondersteuning voor dak- en thuislozen in Leiden, o.a. kerstmaaltijd en pakketjes
- Yapukepa Papua: zorg en welzijn voor de kansarme bevolking in Nieuw Guinea, met name ontheemde meisjes
- Stichting Zulu Aid/ Hillcrest centre: zorg en welzijn voor mensen met HIV/Aids in Zuid-Afrika,
- Collateral Repair project: hulp aan projecten in twee centra voor vluchtelingen in Amman, Jordanië
- Stichting GIL (Gezondheidszorg Illegalen Leiden)
- De Taalgroep van de Ekklesia Leiden: voor het project 'Taal in de Praktijk'

Verder zijn er uit de algemene middelen van de SDFH giften gedaan aan de het studentenpastoraat Rapenburg 100 voor het Auschwitz- studentenproject, de Stichting Bootvluchteling, de Stichting Art of Charity, het Diaconaal Centrum De Bakkerij (ten behoeve van opvang van vluchtelingen in kerkgebouwen, de 'Zomerbonnen'-actie en het 'Lief- en leedpotje van het project 'Oma gaat op stap'), de Stichting Somali Aid Development, een extra gift voor de Stichting C.O.M.E. en - na bemiddeling van de studentenpastores - een paar giften aan individuele personen.

De totale opbrengst van collectes en giften is ten opzichte van 2022 ongeveer gelijk gebleven. Een gedetailleerd overzicht is vanaf maart 2024 te vinden in het financieel jaarverslag van de Stichting Diaconaal Fonds Hulpverlening op de website van de Ekklesia Leiden.

Communicatie

Voor de communicatie over onze diaconale inzet is – in samenwerking met de PR-commissie – goed gebruik gemaakt van de (digitale) nieuwsbrieven en de diaconale pagina op de website van de Ekklesia Leiden.

De Stuurgroep was vertegenwoordigd in het bestuur van de Stichting Diaconaal Fonds Hulpverlening van de Ekklesia Leiden (Jeroen Kanis, voorzitter) en in het Levensbeschouwelijk Platform Leiden (Wessel Eijkman). Vertegenwoordiging in het Interparochieel Diaconaal Beraad was door onderbezetting van de Stuurgroep dit jaar maar beperkt haalbaar. Wel is er via Wil Heesakkers en e-mails goed contact geweest.

Leden en vergaderingen van de Stuurgroep Diaconie

In 2023 kwam de Stuurgroep zeven keer bijeen (soms digitaal) en bestond uit de volgende leden: Eliane van Duinen, Jeroen Kanis, Gerard Tellers, Wessel Eijkman en Inez Albers.

Nieuwe leden zijn zeer welkom!

Stichting Diaconaal Fonds Hulpverlening LSE

Het bestuur van SDFH heeft door omstandigheden in 2023 niet vergaderd. De najaarsvergadering is uitgesteld tot 19 januari 2024. Tijdens die vergadering werden het jaarverslag en de jaarrekening 2022 vastgesteld.

In 2023 bestond het bestuur van SDFH uit Jeroen Kanis (voorzitter), Chris Gerritsen (penningmeester) Sytske Visscher (secretaris) en Rob van Waarde (algemeen bestuurslid namens het Studentenpastoraat).

5.3. Lezingen

De Werkgroep Lezingen stelt zich ten doel voor belangstellenden van binnen en buiten de Ekklesia lezingen te organiseren met thema's die passen bij de Ekklesia. De werkgroep bepaalt het thema en nodigt daarvoor sprekers uit. Gewoonlijk wordt in het voorjaar ook een Leerhuis of gesprek aangeboden en in het najaar een serie van minstens drie lezingen, die samen met Studium Generale van de Universiteit Leiden worden voorbereid.

In 2023 beperkten we ons tot een viertal lezingen in het najaar. Gekozen werd voor het thema 'Noemt u dat menswaardig?!'. Inspiratie daarvoor haalden we uit het onderlinge gesprek over zaken waar we ons zorgen over maakten of waar we meer over wilden weten. Dat kwam terug in de afzonderlijke onderwerpen waar we op 4 maandagavonden in september 2023 aandacht aan besteedden. Dr. Ernst-Jan de Bruijn sprak vanuit zijn academische

Noemt u dat menswaardig?!

	ma 4 sept	Armoede in welvarend Nederland dr. Ernst-Jan de Bruijn
	ma 11 sept	Slavernij en kolonialisme prof. dr. Gert Oostindie
	ma 18 sept	Gender en diversiteit prof. dr. Heleen Zorgdrager
	ma 25 sept	'Zwart' over 'wit' prof. dr. Kitty Zijlmans

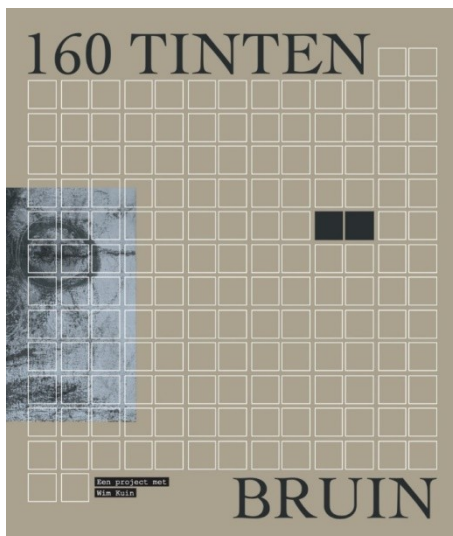
19:30 - 21 uur **Lipsiusgebouw**, zaal 019,
Cleveringplaats, Leiden

achtergrond en persoonlijke ervaring over Armoede in welvarend Nederland. Professor Gert Oostindie belichtte vanuit zijn grote kennis daarover het onderwerp Slavernij en Kolonialisme. Professor Heleen Zorgdrager sprak over Gender en Diversiteit. Vooral de culturele, politieke en theologische visies kwamen daarbij aan de orde. Professor Kitty Zijlmans liet ons zien hoe Zwart over Wit in de kunst wordt vorm gegeven, waarbij het slavernijverleden een grote rol speelt.

Er waren 50-75 mensen aanwezig in zaal 019 van het Lipsiusgebouw, anderen keken tegelijkertijd of later naar de streaming die Studium Generale daarbij aanbood.

De Werkgroep Lezingen bestaat uit zes leden, te weten Henk Schouten, Jasper Radder, Wim Kuin, Wim Schouten, Han Verveld en Marga Bakker. De Werkgroep Lezingen vergadert onregelmatig, naar behoefte. Dat betekent veel mondeling overleg bij aanvang van het jaar vanwege de keuze van het thema en de invulling daarvan. Het meeste contact vindt daarna vooral plaats via de mail.

Bij interesse zijn nieuwe leden van de werkgroep welkom. U kunt mailen naar info@ekkesialeiden.nl en we vinden elkaar. (febr.'24, MB)

5.4. Kunst en religie

‘Ontketenen en medemenselijkheid’

Inleiding

De Kunstcommissie bestaat uit de leden Wim Kuin (voorzitter), Jan Halin (secretaris), Mieke Bakker en Monique van der Gaag, onze blije bloemiste. Elke zondag wordt de viering opgeluisterd, verrijkt met een bloemschikking gerelateerd aan het thema van de viering. Ook begeleidt Monique een paar keer per jaar kinderen van de Kindernevendienst met een bloemschikking.

Desirée van Keulen heeft tot en met haar bijdrage aan de Kunstroute Leiden in de Lokhorstkerk, deel uitgemaakt van

onze commissie. Met onze inspiratie willen wij de Ekklesiagemeenschap (kinderen, jongeren en volwassenen) in contact te brengen met verbeelding, met kunst om zo een impuls te geven aan gemeenschapsvorming en aan de kwaliteit van vieringen. Voorbij taal biedt verbeelding een kans op confrontatie en verdieping en kan zo bijdragen aan een grotere betrokkenheid bij het Ekklesia-programma w.o. de vieringen.

De kunstcommissie laat zich inspireren door onderstaande visie: ‘Kunst is een actieve, ademende, voortdurend veranderende ervaring, die de kracht heeft om een ruimte, een persoon of een manier van kijken volledig te transformeren. Vandaag hebben we meer dan ooit vormen van expressie nodig die ons helpen de wereld te onderzoeken en om grensverleggende dialogen aan te gaan’ (Emily Molnar, Willemijn Maas, 2021).

‘Ontketenen en medemenselijkheid’

Op 19 december 2022 heeft minister-president Rutte namens de regering excuses aangeboden voor de betrokkenheid en de rol van de Nederlandse Staat en diens bestuurlijke historische voorgangers bij het slavernijverleden aan nazaten wereldwijd, en postuum aan hun nazaten die tot vandaag de

gevolgen van dit verleden ervaren. Van 1 juli 2023 tot 1 juli 2024 vindt het Herdenkingsjaar Slavernijverleden plaats. Durven wij voorbij de komma te kijken en te handelen? In de Ekklesia hebben wij daar op 16 oktober 2022 een begin mee gemaakt in de viering waarin Jacintha Groen de overweging heeft verzorgd. Op indringende wijze heeft ze ons aangesproken op de gevolgen van ontmenselijking vaak heel subtiel in het leven van alledag van veel gekleurde medelanders. Mede naar aanleiding van deze viering met Jacintha Groen en de aankondiging van de regering dat 2023 het slavernijverleden de volle aandacht krijgt, heeft Wim Kuin zijn afstudeerproject Voorbij de komma, Slavernij toen en nu hieraan gekoppeld.

Wim en de Kunstcommissie hebben op 26 maart jl. de bezinningsdag Voorbij de komma georganiseerd met optredens van een Djembé-trio, met Migaisa Poekeyti in de rol van moderator, met Linda Nooitmeer (bestuursvoorzitter van het Nationaal Instituut Nederlands slavernijverleden en erfenis (NiNsee), met wethouder Kansengelijkheid, Jeugd en Onderwijs Leiden Abdelhaq Jermouni en met Martijn Stoutjesdijk, projectleider Onderzoek naar het Slavernijverleden van de Protestantse Kerken en ook Robert van der Toorn sprak zich namens onze Ekklesia uit over de aandacht voor het onderwerp in onze gemeenschap. Rond dialoogtafels hebben deelnemers ervaringen, kennis en inzichten uitgewisseld en ook creatief kon men met het onderwerp aan de slag aan.

De Hooglandse Nieuwe van juni 2023 was geheel gewijd aan het thema Ontketenen met interessante reflecties en verbeeldingen van slavernij toen en nu.

Ook in de lezingen van het Studium Generale i.s.m. de werkgroep Lezingen van onze Ekklesia Noemt u dat menswaardig? is door de diverse inleiders ingegaan op ongelijkheid en discriminatie o.a. door Gert Oostindie in Slavernij en kolonialisme (040923).

In de Kunstroute Leiden (23/24/25 september) heeft de Kunstcommissie met andere kunstenaars het onderwerp Slavernij toen en nu creatief verbeeld in talrijke kunstwerken, performances en optredens in de Lokhorstkerk. De expositie is druk bezocht.

Met crowdfunding en subsidies heeft Wim Kuin het totale project weten te financieren. Wim is met dit project met succes afgestudeerd van de Kunstacademie Haarlem/Leiden. En wil je nog een impressie krijgen van het project, bestel het projectboek 160 tinten bruin. Te verkrijgen bij Galerie Zone of bij boekhandel Kooyker.

Wij kijken terug op een bijzonder (intensief) jaar waarin we de moed hebben gehad Slavernij in onze gemeenschap en daarbuiten aan de orde te stellen. Dat zijn wij vanuit onze inspiratie als gemeenschap verplicht.

6. Actief en verbonden

6.1. Nieuwe Participantenpastor

Verslag van de procedure voor de vervulling van de vacature Christiane van den Berg.

Medio november 2022 had het bestuur 7 leden gevraagd zitting te nemen in de sollicitatiecommissie ter vervulling van de vacature van Christiane van den Berg.

Dat waren: Maria Draaijers, Ellen Kruyt, Japke van Malde, Dardan Bastiaan (secretaris), Joost Klep, John van Zijp en Marga Bakker (voorzitter). Otto Sondorp was toegevoegd begeleider namens het bestuur. Hoewel John 6 weken in Nieuw Zeeland verbleef, was hij actief betrokken. Gedurende het proces nam Ria Vermaas de plaats van Japke over die om persoonlijke reden haar plaats ter beschikking stelde.

Digitaal was er intensief onderling overleg binnen de commissie en op 12 januari werd de advertentietekst verspreid over duizenden mailadressen. Advertenties kwamen op de sites van NieuwWij en Volzin, bij de PKN en op sites van andere relevante organisaties.

Met ingehouden adem wachtten we op reacties, maar het bleef het stil tot de laatste dag. Toen kwam er alsnog een telefonische reactie van een kandidaat uit Duitsland.

De sollicitatiecommissie besloot op 24 februari in gesprek te gaan met deze kandidaat. Hoewel het een goed gesprek was, bleek er behoefte aan een bredere keus.

Op 26 februari werd bij Actie en Informatie de Ekklesia geïnformeerd over deze stap en werden mogelijke kandidaten uitgenodigd te reageren. Dezelfde digitale kanalen werden gebruikt om deze advertentie te verspreiden, maar de tweede ronde leverde geen nieuwe kandidaten op.

Op 31 maart vergaderde de commissie met uitzondering van John (onderweg naar Nederland) over de huidige situatie en besloot met de enige kandidaat opnieuw in gesprek te gaan.

Ter vergadering besloten we op basis van die bevindingen de kandidaat uit te nodigen voor een echt sollicitatiegesprek, de twee voorgaande waren getypeerd als oriënterende gesprekken.

Op dinsdag 4 april spraken vijf van de commissieleden met de kandidaat. Dit resulteerde in een positieve uitkomst en het voorstel, na overleg met de andere 2 leden, deze kandidaat unaniem voor te dragen als geschikte kandidaat in de vacature Christiane van den Berg. En deze voordracht werd zowel door het bestuur als later op de ALV unaniem overgenomen.

6.2. Bezoekersgroep

Een groeiend aantal leden van onze gemeenschap kan de wekelijkse diensten niet meer bijwonen en/of minder deelnemen aan andere activiteiten. Om de onderlinge cohesie binnen de Ekklesia te behouden is enkele jaren geleden de Bezoekersgroep in het leven geroepen.

Met leden van onze gemeenschap, die daaraan behoefte hebben en daar prijs op stellen, leggen wij contact. Afhankelijk van de situatie zijn die gesprekken meer of minder intensief. Het contact wordt veelal erg gewaardeerd. Vanzelfsprekend blijven de gesprekken vertrouwelijk. Inhoud en persoonlijke gegevens worden buiten de Bezoekersgroep niet gedeeld.

6.3. Werkgroep Contact

De Werkgroep Contact verzorgt het uitdelen van de liturgie en de zangbundels voor de Hooglandse vieringen. Wij verwelkomen iedereen en geven nieuwe bezoekers algemene informatie over de Ekklesia Leiden.

Wij versturen kaarten aan mensen die onze vieringen niet kunnen bijwonen. De Werkgroep fungeert ook als klankbord voor de participantenpastor. Ongeveer twee keer per jaar hebben wij overleg.

Om elkaar binnen de Ekklesia eens op een andere manier te ontmoeten en beter te leren kennen, organiseren wij sinds 2021 ontbijten in Rap 100. Dat initiatief voorziet in een behoefte. Ook in 2023 hebben wij weer een paar keer gezamenlijk ontbeten. De belangstelling was ruim voldoende en de gesprekken aan tafel waren geanimeerd.

De Bezoekersgroep en de Werkgroep Contact hebben gezamenlijk een reactie opgesteld voor het Leids Concilie.

Omdat werk van beide groepen in elkaars verlengde ligt, vormen deze sinds januari 2024 samen de Contactgroep.

6.4. Participantengroepen en kringen

6.4.1. Geloof en Wetenschap

De kring Geloof & Wetenschap komt ongeveer zesmaal in het jaar bijeen. Zij bestudeert de relatie tussen geloof en wetenschap aan de hand van relevante boeken, waarbij de hoofdstukken door de leden worden ingeleid. De kring telt zes deelnemers, waarvan twee van buiten de Ekklesia. We hebben de bestudering van een boek van Edmund Husserl: De crisis van de Europese wetenschappen en de transcendentale fenomenologie, in een vertaling & annotatie door Willem Visser, afgesloten. Dit bleek een hele kluit. Inmiddels zijn we gestart met de bespreking van een boek van Jurriën Hamer, Waarom schurken pech hebben en helden geluk, een nieuwe filosofie van de vrije wil, uitgegeven door De Bezige Bij in 2022.

Jasper Radder

6.4.2. Geloven & Weten

De doelstelling van de kring Geloven & Weten volgt uit de naam: wat kan ik weten en wat moet ik geloven. De kring heeft momenteel negen leden, allen lid van de Ekklesia. We komen ongeveer tienmaal per jaar bijeen. De bespreking van het boek De vrolijke wetenschap van Friedrich Nietzsche, in de vertaling van Hans Driessen, hebben we afgesloten. Inmiddels zijn we, na een kort intermezzo met Kierkegaard, gestart met een boek van Kees Schuyt: Begrensde tolerantie, over verdraagzaamheid, onverdraagzaamheid en het ondraaglijke, uitgegeven door Boom in 2023. De leden wordt om beurten verzocht de te behandelen stof samen te vatten en vraagpunten te formuleren. Dit leidt tot geanimeerde en diepgravende discussies.

Jasper Radder

6.4.3. Rap100

Deze participantengroep is ontstaan door het samenvoegen van een studentengroep en een participanten die beide onder leiding van Henk van Breukelen het boek lazen van Han de Wit: "Contemplatieve psychologie". Een imponerend gezelschap met rijke oecumenische inzichten met als

doel samen te groeien naar een wereldwijde religieuze eenheid. De oecumenische beweging streeft naar eenheid tussen de verschillende kerken. De basis van dit principe draagt onze groep. Samen reiken wij een boek aan. Daaruit behandelen wij een actueel onderwerp. Diverse leden van onze groep bieden de theologische ondersteuning. Alle leden reflecteren hun levenservaringen en filosoferen over het onderwerp.

Het boek wat ons nu bezig houdt komt van Trees van Montfoort, "Groene Theologie". Einde 2022 startten wij met het onderzoek naar de Groene Theologie. Ook een onderwerp dat zeer actueel is. Een boek voor ieder die duurzaamheid en geloof, theologie en ecologie met elkaar wil verbinden. Verbinden vanuit liefde voor de schepping. Verbinden begint met respect voor elkaar en de waarden van het leven. De Ekklesia verenigt in een oecumenisch gedachtengoed.

Om de vijf à zes weken ontmoetten wij elkaar. In augustus startten wij het seizoen met een gezellig etentje.

Wie zich wil aansluiten bij onze groep kan zich melden. Uiteraard is de hoeveelheid leden beperkt tot de grote van een huiskamer. Per toerbeurt ontvangen wij elkaar thuis.

Contactpersoon Rap100, Bep Hersmis, bep_hersmis@gmail.com

6.4.4. Part en Deel

Part & Deel, de versmelting van een oude LSE groep en oud-leden van een Voorschotense basisgemeente, telt momenteel 6 deelnemers, allen lid van de Vereniging. In het afgelopen jaar hebben wij afscheid genomen van ons oudste lid, Renée (93), die helaas zo gehinderd wordt door haar verminderd gezichtsvermogen dat ze helaas niet meer mee kan doen.

We komen ongeveer eens per 6 weken bij elkaar om over een zinvol boek of artikel te praten, of, zoals vorig jaar over de gang van zaken in de Ekklesia. We hebben geen officiële leiding, maar een onzer, Herman van Bommel, theoloog, houdt ons zo nodig op de rails.

Afgelopen jaar hebben we ons verdiept in Karen Armstrong: De heilige natuur. Zij toont aan dat met name grote oosterse religieuze stromingen veel meer één zijn met de natuur dan jodendom en, daaruit voortgekomen, christendom. Haar boek roept ons op afscheid te nemen van het christelijke idee van rentmeesterschap en ons veel meer onderdeel van de natuur te voelen. Deze houding zou ons ervan weerhouden de natuur verder te vernielen en onze aarde in stijgende mate onbewoonbaar te maken.

Inmiddels zijn we al enige tijd bezig met "De ware tolerantie", een compilatie van artikelen onder redactie van Marcel ten Hooven. Toen de coronaperiode de tolerantie danig onder druk bleek te zetten, nam de Coornhert Stichting in het Coornhertjaar 2022 het initiatief tot deze uitgave. Wij constateren dat de artikelen telkens weer aanleiding geven tot praten over tolerantie binnen onze eigen kring en daarbuiten, zeker na de verkiezingen!

Aangezien ons ledental de laatste jaren enigszins gekrompen is, staan wij open voor nieuwe aanwas!

Contactpersoon Vic Marlet, Welterdreef 57, 2253 LJ, Voorschoten, 071-5763254, vmm.nl@hotmail.com

6.4.5. Leiden 2

In onze groep bespreken we onderwerpen op het gebied van bijbel, geloof en samenleving. We doen dit aan de hand van een boek dat we in onderling overleg kiezen. We bespreken nu het boek "Ware Tolerantie", onder redactie van Marcel ten Hooven, waarin een aantal auteurs verschillende aspecten van tolerantie behandelen. We zijn hiermee al een tijdje bezig en inmiddels kijken we rond naar een nieuw boek.

Onze groep heeft momenteel 10 leden; we ontmoeten elkaar ongeveer één keer in de vijf weken op een vrijdagmorgen bij Ruud de Rooy, Lorenzkafe 41. We zijn allen min of meer betrokken bij de LSE, maar voor nieuwe deelnemers is dit geen voorwaarde om mee te doen .

Contactpersoon Kees Bos, tel. 071 3419908, bosbijl@hetnet.nl

6.4.6. Leiden-Oegstgeest

De groep Leiden/ Oegstgeest bestaat uit tien personen, die grotendeels al sinds 2000 bij elkaar komen om samen over een thema te praten of over een deel van een boek.

We komen ongeveer eenmaal per zes weken bij elkaar; om de beurt bij de mensen thuis.

Soms eten we samen en daarnaast gaan we meestal minstens eenmaal per jaar naar een museum, een voorstelling, of maken we een tocht in de buitenlucht.

In het afgelopen jaar hebben we niet aan de hand van een boek met elkaar gesproken, maar was het thema " welke verhouding tussen kunst en maatschappij boeit jou?"

Hieruit kwamen heel verschillende dingen, zoals de Beeldentuin van de Hoge Veluwe, liederen van Huub Oosterhuis, de schrijvers Saramago en Eva Menasse, dichteres Szymborska, documentaires over jongerencultuur in Latijns Amerika van Nina Jurna, schilder Helmantel, het toneelstuk over Bijbelse verhalen van Bastiaan Ragas en het boek De hut van oom Tom.

Omdat het voor iedereen inspirerend was, doen we nog een ronde met hetzelfde thema.

De laatste jaren zijn er geen nieuwe leden in de groep gekomen. We staan echter wel open voor nieuwe enthousiaste leden die affiniteit met de Ekklesia hebben.

Elly Bakker.

6.4.7. De Witte Vlek

Participatengroep 'De Witte Vlek', opgericht in 2004, wil een tegenwicht bieden voor het zwarte gat waarin je dreigt te vallen als je bent gestopt met werken. Deze groep pensionado's komt in beginsel iedere derde dinsdagochtend van de maand bijeen op Rapenburg 100 onder leiding van Jac van der Hoeven.

In februari bespraken wij een artikel in Volzin over het boek van Frits de Lange 'Overweldigend'. Leven met wat je niet in de hand hebt. Dat betreft niet alleen het wereldgebeuren, maar ook onze persoonlijk omstandigheden. We worden meer en meer geconfronteerd met de gevolgen van de ouderdom, ziekte, valpartijen, dementie, opname in een verpleegtehuis. Het was goed om elkaar daarin morele en praktische steun te geven.

Troost gaf ons een artikel van Marjoleine de Vos over de behoefte aan geloof, gekoppeld aan een cantate van Bach over goedheid, liefde, vrede en gerechtigheid.

De 4 mei-lezing van Marcel Möring gaf ons te denken over de ontmenselijking in Westerbork en de verplichting je te verzetten.

Regelmatig hebben we de toekomst van onze Ekklesia tot onderwerp van bespreking gehad.

Christa Anbeek zette als godsdienstfilosoof een streep door de godgeleerde terminologie. Zij stelde daarvoor in de plaats de gemeenschap van de mensen. En nog verder: ook naar de planten, bomen, dieren en het water moeten we luisteren.

De socioloog Kees Schuyt leerde ons het leven als een geschenk te zien. De verhouding tussen geloof en wetenschap bracht hem bij de ziel als symbool voor de verhouding tussen lichaam en geest.

De Vlaamse hoogleraar Levensbeschouwing en filosofie Patrick Loobuyck sloot daarbij aan in zijn boek 'Wetenschap & Religie'. Godsdienst is typisch menselijk, zoals Kuitert al zei.

De Duitse socioloog Hartmut Rosa denkt daar in zijn boek 'Democratie vraagt om religie' anders over. Mensen zijn resonantiewezens.

De huidige negen leden van De Witte Vlek zijn allen actief betrokken bij de Ekklesia. Nieuwe leden zijn hartelijk welkom.

6.4.8. Gespreksgroep 65+

In het jaar 2023 zijn we negen keer bij elkaar geweest. We hebben het o.m. gehad over:

- Verbeelding aan de macht, lezing van Jan Pronk
- Het artikel in Volzin van Frits de Lange: hoe ga je het beste met een overweldigend leven om
- Overweging uit een dienst van de Dominicusgemeenschap te Amsterdam over Amos in de serie over kleine profeten
- Over de Tweede Kamerverkiezingen
- Het artikel in Volzin van Mounier Samuel: een nieuwe taal voor een nieuw tijdperk
- Over Huub Oosterhuis, met name over de vraag wat hij voor ieder van ons betekend heeft in ons (geloofs)leven
- Bijeenkomst met Hans Nuiver over het Leids Concilie
- Hoe om te gaan met wat onverwacht in je leven opduikt en je leven op z'n kop zet
- Over sterfelijkheid
- En meer dan eens: het wel en wee in onze Ekklesia

We hebben helaas afscheid moeten nemen van Carla Stolwijk-Vlek, trouw lid van onze gespreksgroep van in den beginne. Zij is op 4 november 2023 overleden.

Traditiegetrouw wordt er ten minste eenmaal per jaar ergens in Leiden gezamenlijk geluncht, maar dat was er dit jaar helaas nog niet bij. De groep heeft thans 13 deelnemers, allen EL-leden. Kosten, behalve die voor koffie en thee, zijn niet gemaakt noch te verwachten.

Gespreksleider: Jac van der Hoeven

Coördinator: Emile Pieters (pietheijn@freeler.nl)

6.4.9. Rond 66+

Het afgelopen jaar hebben we wederom goede gesprekken gehad, eerst aan de hand van het boek "De zin van het leven" van Fokke Obbema en vanaf Mei met de bundel opstellen "Ware Tolerantie" onder redactie van Marcel ten Hooven. De gespreksgroep is destijds gevormd voor mensen die stopten met werken. Maar er kwamen ook mensen op af die al lang geleden waren gestopt en dat gaf een prettige mix. We komen in principe elke maand op donderdagmorgen of -middag bij elkaar en dat komt dan uit op ongeveer 8 keer per jaar.

In het najaar werden we geschokt door het overlijden van Annet de Bont-Driessen. Behalve dat de laatste jaren bij haar de bijeenkomsten waren missen we ook haar waardevolle inbreng. De groep is inmiddels klein geworden, we tellen nu 5 leden, allen lid van de Ekklesia, en de deur staat wagenwijd open voor nieuwe leden.

Contactpersoon: Henk van der Brug, Tel. 06-12567419, henk.j.vanderbrug@hetnet.nl

6.4.10. En je wilt wat

We hebben bij de participanten groep "En je wilt wat" een divers jaar gehad waar we de verbinding met anderen centraal hadden staan. Dit hebben we gedaan door een bezoek aan de Vrijmetselarij in Leiden en synagoge en hindoeïstische tempel in Den Haag. Ook hebben we vrijwilligerswerk gedaan: kaarten geschreven voor Amnesty en een maaltijdbox voor gerechtigheid besteld. Daarnaast hebben we bij Marente met dementerenden gewandeld. Een mooi jaar om op terug te kijken.

6.4.11. Nieuwe start

De participantengroep Nieuwe Start bestaat momenteel uit 4 personen, we komen bij elkaar afwisselend bij een van de leden thuis op dinsdagmiddag. In 2023 gebeurde dat 9 keer. We zijn betrokken op elkaar, volgen de ontwikkelingen in de Ekklesia en bestudeerden het boek van Carel ter Linden : Wandelen op het water .

Contactpersoon: Corrie Ernste.

6.4.12. Dromen-Durven-Doen

Enkele jaren geleden zijn we gewoon met zeven personen begonnen. We lezen boeken met verschillende thema's en aan die thema's geven we een persoonlijke invulling. Dat vinden we verrijkend, avontuurlijk en inspirerend. Enkele titels en schrijvers die we gelezen hebben: Compassie van Karen Armstrong, De weg van Michael Puett, Emoties van Anselm Grün, De leegte achter de dingen van Claartje Kruijff, Sapiens, Een kleine geschiedenis van de mensheid van Yuval N. Harari, en Nietzsches tranen van Irvin Shalom. Met de groep hebben we dit jaar vooral over het boek Troost van Ignatieff gesproken. We blijven op weg naar de toe komst: met hoop, troost en moed: blijf dromen, durven, doen. Het aantal van zeven personen is precies mooi. Als er iemand ziek is, gaat de avond toch door en praten we diegene later bij. Met elkaar spreken we ongeveer eenmaal in de zeven weken af. In juni sluiten we het jaar af met een lunch/overdagwandeling. We hebben ook wel eens gewandeld met wandel- en verhalencoach Aat van der Harst. Dit kan ook een mooie start zijn van nieuwe groepen, als je zoiets wilt: gewoon beginnen en dan merk je vanzelf wel hoe (goed) het klikt. In dit jaar hebben we ook over de Ekklesia gesproken. We vinden het heel belangrijk, dat we in gesprek blijven met elkaar. En dat we goed luisteren, ook al zijn we het niet met elkaar eens. Dat mensen, juist in de Ekklesia, een tweede of derde kans krijgen. Annette van den Boom blijft komen, ook vanuit Deventer, en we hebben met Mirjam Franke een heel mooie mijlpaal kunnen vieren.

6.4.13. Levensvragen

De gespreksgroep Levensvragen neemt de eigen ervaringen als startpunt van het gesprek. In een eerste ronde inventariseren we welke zaken op dat moment ons bezighouden. Daarna beslissen we samen welke aangedragen thema's we met elkaar verder willen uitdiepen.

De bijeenkomsten zijn steeds op de eerste dinsdagochtend van de maand (beneden) op Rap 100, aanvang 10 uur.

In de meeste gesprekken worden meerdere thema's besproken. De gesprekken worden in het algemeen als diepgaand en waardevol ervaren. Ook tegengestelde meningen worden gerespecteerd. De gespreksgroep Levensvragen heeft een vaste kern van ongeveer 8 mensen, maar staat open voor nieuwe deelnemers. Ook af en toe aansluiten is mogelijk.

7. Communicatie

7.1. De PR commissie

De PR commissie is verantwoordelijk voor de interne communicatie vanuit het bestuur naar de leden en de externe communicatie naar buiten de Ekklesia. Intern is dat vooral de Nieuwsbrief, die maandelijks uitkomt. We zien door de jaren heen een stijgend aantal ontvangers. Afgelopen jaar werden naast de maandbrieven nog 9 andere nieuwsbrieven uitgebracht.

Jan Slotboom verzorgde ook dit jaar weer een groot aantal posters en flyers om bijzondere vieringen en bijeenkomsten onder de aandacht te brengen. Die posters en flyers krijgen dan ook weer een plek op ons Facebookaccount. Dit jaar hebben we meer aandacht gegeven aan ons Facebook account. De bekendheid ervan laat nog te wensen over.

Gedurende het verslagjaar bestond de PR commissie uit Sytske Visscher, Henk Blanksma (webmaster, en namens het bestuur verantwoordelijk voor de PR), en Jan Slotboom (namens de redactie van de Hooglandse Nieuwe). Eliane van Duinen nam afscheid wegens vertrek naar Dordrecht. Arie de Kluijver kwam de gelederen versterken. Met zijn marketingervaring proberen we onze communicatie effectiever te maken. We willen de nieuwsbrief ook aan belangstellenden sturen die zo makkelijker lid kunnen worden.

7.2. Hooglandse Nieuwe

In september 2005 verscheen het eerste nummer van de Hooglandse Nieuwe, het blad van de Leidse Studenten Ekklesia. Het thema van dit eerste nummer was, weinig verrassend, "in den beginne". Het blad was bedoeld als klankbord voor al wat leeft in de gemeenschap rond de Hooglandse vieringen. De redactionele formule voorzag in een maatschappelijk relevant thema dat per nummer door de redactie werd gekozen. Daarnaast was er een informatief deel met nieuws uit de Ekklesiegemeenschap en informatie over de diensten in de komende weken. De redactie bestond in den beginne uit Bep van Houten, Karin van den Broeke, Sikko de Jong, Tine van Iren, Mariëlle Selser en ondergetekende. Vanaf het tweede nummer, dat in oktober 2005 verscheen, had ik het genoeg het redactioneel te mogen verzorgen. De redactievergaderingen hadden een vaste agenda: evaluatie van het laatst verschenen nummer, inventarisatie en beoordeling van binnengekomen bijdragen, brainstormen over een nieuw thema, afspraken over persoonlijk uit te nodigen auteurs en afspraken over de technisch-organisatorische zaken. Bij dat alles werd er veel gelachen; vooral bij het brainstormen over een nieuw thema.

Mede door de thematische insteek werd het blad een levendig discussieforum over geloof, maatschappij en rol en betekenis van de Ekklesia daarin. Wie alle jaargangen op een rijtje zet heeft daarmee een mooie en soms vermakelijke bron van informatie over de geschiedenis van onze

Ekklesiagemeenschap. Zo is het aan te raden om in het kader van ons huidige Leidse concilie het tweede nummer met als thema “Ekklesia toen en nu en straks” nog eens na te lezen. Ook toen al werden er zorgen geuit over de vergrijzing van de Ekklesia.

We zijn inmiddels 19 jaar verder. Veel in de Ekklesia is veranderd. De Ekklesia werd een vereniging. Er kwam een uit bijdragen van de leden bekostigde pastor. De studenten verdwenen uit de naam. De gemeenschap vergrijsde. Ook de maatschappij veranderde. Er zijn inmiddels andere kanalen dan een papieren blad om met elkaar van gedachten te wisselen over maatschappelijke ontwikkelingen en over plaats en rol van de Ekklesia daarin. En informatie over allerlei feiten, gebeurtenissen en aankondigingen kan veel sneller en actueler via een digitale nieuwsbrief worden geleverd dan via een 6 maal per jaar verschijnend blad.

Dat was vorig jaar aanleiding om de Hooglandse Nieuwe te beperken tot het thematische gedeelte en de verschijningsfrequentie terug te brengen van 6 naar 4 nummers per jaar. Ook werd besloten om de uitgave in principe te beperken tot een digitaal te lezen blad. Deze ontwikkelingen versterkten de reeds eerder ingezette trend, dat de belangstelling van lezers en van auteurs afnam. Daar kwam het moeilijke maar tevens onvermijdelijke besluit uit voort om met het blad te stoppen op een moment waarop er nog mensen waren die dat jammer vonden. Het decembernummer werd daarmee het laatste nummer van de Hooglandse Nieuwe.

De redactie, bij het laatste nummer gevormd door Paulien van Yperen, Myranda Wilbrink, Jan Slotboom, Jasper Radder, Arie de Kluijver en ondergetekende, neemt hiermee met de nodige moeite afscheid van een blad dat dankzij de bijdragen van veel auteurs vanuit de gemeenschap en van daar buiten, 19 jaar lang veel lezers heeft mogen boeien.

8. S
t
i
c
h
t
i
n
g

Materiële Voorzieningen

8.1. Bestuur

De Stichting Materiële Voorzieningen (SMV) beheert het pand Rapenburg 100, dat begin 1973 werd aangekocht om te dienen als trefcentrum voor studenten en participanten binnen de toenmalige Leidse Studenten Ekklesia.

Gedurende het grootste deel van het verslagjaar bestond het bestuur van SMV uit Paul van Amersfoort (voorzitter), Sytske Visscher (secretaris), Chris Gerritsen (penningmeester) en Tjerk Oosterkamp (namens het Studentenpastoraat).

Met ingang september volgde Martien Hordijk Steven van den Berg op als technisch beheerder van Rapenburg 100. Op 23 oktober stemde het Algemeen Bestuur van de Vereniging Ekklesia Leiden in met de voordracht van Martien Hordijk als vijfde bestuurslid van SMV.

Het bestuur kwam gedurende het verslagjaar tweemaal fysiek bij elkaar. Daarnaast vond via e-mail en Whatsapp zeer regelmatig overleg plaats over acute zaken. Tijdens de algemene ledenvergaderingen van de Vereniging Ekklesia Leiden is door de voorzitter verslag gedaan van de activiteiten van het bestuur.

Ook vond tweemaal – in januari en augustus – met de studentenpastores overleg plaats met betrekking tot het gebruik van het pand Rapenburg 100 door groepen gelieerd aan het Studentenpastoraat.

8.2. Technisch beheerder

Steven van den Berg trad in 2020 aan als technisch beheerder van Rap100. In die periode heeft hij vele klussen in het pand verzorgd. Ook zorgde hij voor een degelijk Meerjarig Onderhoudsplan, waarmee het bestuur aan de slag kon om een planning van grote en kleine renovatie- en onderhoudsklussen te maken. Begin 2023 gaf Steven aan dat hij zijn functie wilde neerleggen. Het bestuur kon – uiteraard – niet anders dan zich hierbij neerleggen.

Gelukkig is in de persoon van Martien Hordijk per 1 september een waardig opvolger gevonden. Martien was ook bereid om toe te treden tot het bestuur van SMV, waardoor hij nu steeds aanwezig kan zijn bij de bestuursvergaderingen.

8.3. Renovatie appartement en andere ruimten

Aan het begin van het verslagjaar liet de huurster van het appartement weten, dat zij op korte termijn andere huisvesting had gevonden. Dat gaf de mogelijkheid om op zoek te gaan naar een nieuwe huurder/ster, die ook – weer – het huismeesterschap op zich zou kunnen nemen. Het vertrek van de huurster maakte het ook mogelijk het appartement grondig op te knappen in afwachting van een nieuwe bewoner. Door de eind 2022 aangetrokken klussenman is hard gewerkt om een aantal zaken op te knappen en te verbeteren. Zo werd bijvoorbeeld een brandwerend plafond in de woonkamer aangebracht, werden keukenblok en douchecel gedeeltelijk vernieuwd en gerepareerd. In de kast voor de verwarmingsketel werd een wasmachineaansluiting aangebracht. In combinatie met het buitenschilderwerk aan de achterzijde van het pand – uitgevoerd door een schildersbedrijf – werd houtrot in de keuken van het appartement verholpen. Ook zijn voorbereidingen getroffen voor het aanbrengen van een noodzakelijke vluchtweg vanuit het appartement. In het appartement achtergebleven meubilair kon elders in het pand worden ingezet.

In de barruimte op de begane grond is een kapotte koelkast vervangen door een nieuwe vriezer. Het laatste stuk loden waterleiding is vervangen. In het kader van verdere energiebesparing werden op de begane grond de overgordijnen ingekort, zodat ze niet meer voor de verwarmingsradiatoren hangen. Tevens werd in het gehele pand – behalve het appartement – isolerende vitrage aangebracht.

8.4. Contact

Voor communicatie met betrekking tot het technische beheer van Rapenburg 100 kan gebruik gemaakt worden van het mailadres: rap100beheer@ekkesialeiden.nl. Voor communicatie met betrekking tot het gebruik van Rapenburg 100 is het mailadres: info@ekkesialeiden.nl.

9. Studentenpastoraat

“Hoe beter de gemeenschap, hoe minder mensen angstig zijn.”

Het studentenpastoraat heeft als opdracht om geestelijke verzorging en pastoraat te bieden aan studenten in Leiden. Ongeacht hun levensbeschouwelijke achtergrond zijn studenten welkom. De gemeenschappelijke grond van het studentenpastoraat is een bijdrage te leveren aan de persoonlijke vorming van studenten. Hierbij zetten we sterk in op de diepgang en de duurzaamheid van onze contacten, wat een merkbare en langdurige verdieping teweegbrengt.

In 2023 heeft het team verder gewerkt aan de drie domeinen die in 2022 in samenspraak met studenten een nieuwe vorm aan het pastoraat gaf:

- A) Rapenburg100 als gemeenschapscentrum, waarbij een in 2021 opgericht studententeam en andere initiatieven een kans krijgen om iets te ontwikkelen op het gebied van zingeving.
- B) De bijdrage van Rapenburg 100 aan het welzijn van studenten- en studieverenigingen, met name door samenwerking met en de begeleiding van verenigingsbesturen.
- C) De begeleiding van studenten op individuele basis of in groepen over bijvoorbeeld verlies verwerken.

Als het gaat om Rapenburg100 in de ondersteunende rol naar verenigingen, is in 2023 de rol een stuk uitgebreid. Met inmiddels 10 verenigingen is een langdurige samenwerkingsovereenkomst aangegaan. De bestuursleden volgen dan meerdere trainingen per jaar over verschillende thema's. Dit gaat bijvoorbeeld over vriendschap en besluitvorming, vertrouwen en communicatie, en het overdragen van inzichten. Sommige besturen komen 2 à 3 keer, en anderen tot 5 of 7 keer als er een crisis is. In het kader van de samenwerkingsovereenkomsten heeft Rapenburg100 ook een vereniging ondersteund bij een suïcide, en zijn er workshops gegeven op verenigingen zelf. Deze groei in de vraag naar het werk van het studentenpastoraat lijkt samen te hangen met ontwikkelingen in de samenleving, waarbij polarisatie, conflicten en angst elkaar in de hand werken. Ten slotte heeft het studentenpastoraat in 2023 weer aangesloten bij de werkgroep van de PKvV om de bijdrage van verenigingen aan het studentenwelzijn te vergroten.

In het domein van de individuele- en groeps gesprekken is er evenzeer een toename in de vraag. Driemaal zijn er reeksen verlies verwerken georganiseerd en zijn meer studenten langsgekomen voor een individueel gesprek. Daarnaast is er ook voor het eerst een Auschwitz verdiepingsreis georganiseerd met de Hogeschool Leiden, waar 35 pabo-studenten aan deelnamen. In 2023 hebben er totaal 57 studenten aan de veerdiepingsreis meegedaan. Daarnaast is er op dit thema samengewerkt met Studium Generale. Dr. Robert van der Boom gaf een lezing over de herinnering aan Auschwitz, zodat studenten verder konden reflecteren op het onderwerp. In het najaar is er een weekend retraite met de studenten naar het klooster van de Blauwe Zusters in Heiloo georganiseerd.

In het domein van Rapenburg100 als gemeenschapscentrum is het aantal activiteiten gegroeid. Vanuit het studententeam gaat het om een maandelijkse boekenclub, een wekelijkse poëzie groep en een

wekelijkse yoga-sessie. Daarnaast wordt er samengewerkt met Queer Leiden University en hebben studenten van klimaatactiegroepen evenementen kunnen organiseren. Bovenstaande ontwikkelingen hadden plaats naast de inmiddels bestaande activiteiten, zoals kunsttentoonstellingen, meditatieavonden, Green Kitchen, deelname aan de welzijnsweken, stiltertraites, Food for Thought, geloofsoriëntatie, en de al bestaande jaarlijkse verdiepingsreis naar Auschwitz. Ten slotte waren er incidentele activiteiten, zoals de organisatie van de landelijke conferentie studentenpastoraat over studentenwelzijn. Ook zijn er workshops georganiseerd bij de Meeting Point for Refugees en de Universiteit Leiden.

De toename in activiteiten bij het studentenpastoraat is mooi en belangrijk. Tegelijkertijd staan we als team Rob van Waarde (0,6 fte), Claudia Sarti (0,4 fte), Dardan Bastiaan (0,35 fte) ook voor keuzes over wat er binnen de tijdsbeperkingen van het team mogelijk is. Het team is daarbij dankbaar en

Aanbod voor verenigingsbesturen

Rapenburg100 zet zich in voor de persoonlijke en professionele ontwikkeling van bestuursleden. Ook kunnen we iets betekenen voor het welzijn van de leden van jouw vereniging!

RAPENBURG100.NL

Verlies Verwerken | Stilteweekenden | Studiereis naar Auschwitz | Green Kitchen | Meditatie | Yoga | Poëziegroep Bestuurstrainingen | Vereniging en Welzijn

afhankelijk van de vrijwilligers, het bestuur, de adviesraad en leden van de Ekklesia die het studentenpastoraat een warm hart toedragen.

Tjerk Oosterkamp, Bas Bots, Matthijs Timmerman en Rob van Waarde zetten hun functies als voorzitter, secretaris, penningmeester en bestuurslid vanuit het team voort. De Adviesraad die wij mogen consulteren bij de vaststelling van het beleidsplan, de begroting en het jaarverslag bestaat uit: Jacquy Bouwer (studieadviseur Universiteit), ds. Mirjam Buitenwerf (Protestantse gemeente Leiden), Johan de Groot (Ekklesia), Wouter Nijkamp (studentenparochie Catharina van Alexandrië) en de studenten Hein Laterveer, Sammy Steenvoorden, Risal Timmer en Anne Klücken. Wij streven naar een goede afspiegeling van studenten en partners in onze adviesraad om daarmee een stevige structuur te scheppen die de randvoorwaarden van het studentenpastoraat voor de

komende jaren kan verzorgen.

10. Samenwerkingspartners

10.1. Studentenpastoraat

De in Leiden werkzame studentenpastores van de PKN, het bisdom Rotterdam, en het Humanistisch Verbond hebben hun thuisbasis op Rap100. Daar verzorgen zij een uitgebreid programma. Zij werken samen met studentenverenigingen (al dan niet van christelijke snit) en studieverenigingen, met decanen en studentenpsychologen van Hogeschool en Universiteit Leiden, het Studium Generale en het Diversity Office. Een uitgebreid verslag van de werkzaamheden van de studentenpastores vindt u in hoofdstuk 8 van dit jaarverslag.

10.2. Ekklesia Taalprogramma

Zoals beschreven in hoofdstuk 5.1 verzorgt het Ekklesia Taalprogramma sinds 2017 een taalprogramma voor vluchtelingen en asielzoekers. Daarvoor werd financiële steun verkregen van Fonds 1818, Fundatie Van den SantheuvelSobbe, SDFHfonds, OranjeFonds, PINFonds en de gemeente

Leiden. De Ekklesia is daarnaast lid van de landelijke koepel Het Begint Met Taal, die taalcoachorganisaties ondersteunt. De Taalgroep werkt binnen Leiden samen met een groot aantal maatschappelijke organisaties. De coördinatoren van het Taalprogramma worden bij hun werk ondersteund door een groot aantal vrijwilligers – onder anderen afkomstig uit de Ekklesiagemeenschap – en de Stuurgroep Diaconie.

10.3. Diaconaal Centrum De Bakkerij

Diaconaal Centrum De Bakkerij in het hart van Leiden is een modern kerkelijk centrum voor hulp en dienstverlening. De Diaconie van de Protestantse gemeente Leiden (PgL) en de RK Diaconie Leiden geven gezamenlijk hulp aan ieder die dat nodig heeft, dichtbij en ver weg, voor korte of langere duur. Daarnaast steunde zij met regelmaat specifieke acties van De Bakkerij.

10.4. Protestantse gemeente Leiden

Voor de zondagse vieringen huurt de Ekklesia Leiden sinds 1970 de Hooglandse kerk, die eigendom is van de Protestantse gemeente Leiden. Met de twee PgL geloofsgemeenschappen van de binnenstad – Marekerkgemeente en Leidse Binnenstadsgemeente – maakt de Ekklesia sinds ongeveer 2006 deel uit van het Cluster Binnenstad. In dat verband werd ook in 2022 op Aswoensdag een Vesperviering gehouden samen met de LBG.

In de Stille Week waren de geloofsgemeenschappen van Binnenstadsgemeente en Ekklesia bij elkaar te gast in de vieringen op Witte Donderdag en Stille Zaterdag.

Een bestuurslid van de Vereniging LSE is als toehoorder aanwezig bij de vergaderingen van de Algemene Kerkenraad van de PgL.

De protestantse pijler van het studentenpastoraat wordt sinds 2020 op projectbasis georganiseerd en gefinancierd door de Dienstenorganisatie van de PKN en de lokale protestantse gemeenten gezamenlijk.

De studentenpastores dienen daarvoor een projectplan in, dat ondersteund wordt door de kerkenraad van de lokale protestantse gemeente. Een lid van het moderamen van de Algemene Kerkenraad heeft zitting in de Adviesraad van het Studentenpastoraat Leiden.

10.5. Raad van Kerken / Oecumene

De Ekklesia is actief lid van de Leidse Raad van Kerken en zal dit ook blijven. Dit jaar heeft Owe Boersma, onze nieuwe pastor zich beschikbaar gesteld als secretaris van de RvK.

10.6. Levensbeschouwelijk Platform

De Ekklesia voelt zich betrokken bij het Levensbeschouwelijk Platform, gericht op het welzijn van de samenleving in Leiden, op ontmoeting, uitwisseling en verdraagzaamheid tussen mensen van diverse levensovertuigingen. Owe Boersma vertegenwoordigt hierin de Ekklesia. Er waren in 2023 geen speciale activiteiten in dit verband.

10.7. Mensenrechten/Amnesty International

De samenwerking met de Leidse afdeling van Amnesty International kwam in 2023 weer voorzichtig op gang. In november vond de traditionele kerstverkoop plaats, waarbij ook briefpakketten meegenomen konden worden.

10.8. Studium Generale

Studium Generale van de Universiteit Leiden organiseert brede, academische activiteiten zoals lezingen, symposia, filmvertoningen en debatten.

De Werkgroep Lezingen van de Ekklesia organiseert jaarlijks in samenwerking met Studium Generale een serie verdiepende lezingen over een actueel onderwerp.

10.9. Joods Studiecentrum Leiden

Sinds eind 2019 huurt het Joods Studiecentrum Leiden (JSL) drie middagen/ avonden per week een ruimte op Rap100 voor het geven van cursussen.

Het JSL is opgericht in 1983 om te voorzien in de behoefte van joodse studenten tot verdieping van hun kennis van het Jodendom. Het Joods Studiecentrum richt zich in eerste instantie op personen met een joodse achtergrond uit Leiden en wijde omgeving. De meeste cursussen zijn echter toegankelijk voor eenieder met belangstelling voor de geestelijke waarden van het Jodendom. Het JSL werkt nauw samen met Crescas, het Joods Educatief Centrum, dat is gevestigd in Amsterdam. Zie voor uitgebreide informatie over het JSL: <https://joodsstudiecentrum.nl>.

11. Tenslotte

Een belangrijke ontwikkeling in het jaar 2023 was de aanstelling van Owe Boersma als pastor van onze gemeenschap. We hopen van harte (en zijn daar eigenlijk ook zeker van) dat Owe een verrijking van onze gemeenschap is.

Binnen onze gemeenschap hebben we heel actief gewerkt aan onze toekomst. Afgelopen jaar stond in het teken van het opstarten en eerste vormgeving van het proces gericht op een toekomst voor de Ekklesia, het Leids Concilie.

Het bestuur spreekt de diepe wens uit dat we aan het eind van dit jaar met elkaar kunnen concluderen dat we in gezamenlijkheid een juiste keuze hebben gemaakt voor de weg die de Ekklesia zal inslaan, vastgelegd in een beleidsplan voor de jaren 2024-2028 en daarna.

COLOFON

Auteurs: Leden Ekklesia Leiden

Redactie: Henk Blanksma en Johan de Groot

Vormgeving: Henk Blanksma en Jan Slotboom

Foto's: Leden Ekklesia Leiden

Uitgave: Vereniging Ekklesia Leiden,

Rapenburg 100,

2311 CA Leiden

071-5134 558

info@ekkesialeiden.nl

www.ekkesialeiden.nl

12. Bijlage A – Vaste (werk)groepen

groep	contactpersoon:	nieuwe leden welkom
Vereniging EL	Johan de Groot : secretaris@ekkesialeiden.nl	nvt
Pastoresteam	Owe Boersma: o.boersma@ekkesialeiden.nl Rob van Waarde (PKN, studentenpastor): rob@rapenburg100.nl Claudia Sarti (HV; studentenraadvrouw): claudia@rapenburg100.nl	nvt
St. Materiële Voorzieningen	Sytske Visscher: secr-smv@ekkesialeiden.nl	nvt
Beheercommissie Rap100	Martien Hordijk: rap100beheer@ekkesialeiden.nl	nvt
Secretariaat Ekklesia Leiden	Ariena van Poppel: info@ekkesialeiden.nl	
Team Vieringen	Marga Bakker: margaleiden@gmail.com	nvt
Schola Cantorum	Lydia Slotboom: lydiaslotboom@gmail.com	ja
WG Diensten	Johan van der Weij: jpvanderweij@gmail.com	
Koffie- en afwasgroep	Hans Feitsma: hfeitsma@xs4all.nl	
Stuurgroep Diaconie	Wessel Eijkman: eijkman@ekkesialeiden.nl	Ja
WG Lezingen en evenementen	Marga Bakker: margaleiden@gmail.com	Ja
Kunstcommissie	Wim Kuin: wnjkuin@gmail.com	
WG Duurzaamheid		ja
Bezoekersgroep	Marijke Nuiver: marijkenuiver@gmail.com	ja
WG Kerk-op-schoot		
WG Kindernevendienst	Inka Zahn: insaza2013@gmail.com	ja
WG 12 en 14+ groep	Christiane van der Berg: cvdberg@csweb.nl	ja
PR Commissie / red. website	Henk Blanksma: pr@ekkesialeiden.nl	ja
A23 Locatieraad RK Studentenparochie	Wouter Nijkamp: wouternijkamp@hotmail.com	nvt
Ekklesia Taalgroep	Marieke Both: taalgroep@ekkesialeiden.nl Tel: 06 34069967, en Ingrid Verrijdt	Ja, ook van buiten de Ekklesia

13. Bijlage B – kringen en gespreksgroepen

groep	contactpersoon	mail	nieuwe leden welkom
Kring Geloof en Wetenschap	Jasper Radder	jkradder@telfort.nl	
Kring Geloven en Weten	Jasper Radder	jkradder@telfort.nl	
RAP100	Bep Hersmis	bepbersmis@gmail.com	ja
Part & Deel	Vic Marlet	vmm.nl@hotmail.com	ja
Leiden 2	Kees Bos	bosbijl@hetnet.nl	ja, ook van buiten de Ekkl.
Leiden-Oegstgeest	Elly Bakker	schouten.bakker@live.nl	
'De Witte Vlek'	Jan Slotboom	Janslotboom@ekkesialeiden.nl	Ja
Gespreksgroep 65+	Emile Pieters	pietheijn@freeler.nl	
Jonge participanten	Bianca Noom	happybietje@hotmail.com	
Kind en geloof	Joost Klep	joostklep@gmail.com	
Kind en geloof 2	Petra Fokkinga	wpfokkinga@hotmail.com	
Gespreksgroep Nieuwe Start	Corrie Ernste-Tempelaars	de.ernste@planet.nl	ja
Dromen-Durven-Doen	Wilmieneke Koppe	w.koppe@hotmail.com	
Levenskunst/Levensvragen	Marga Bakker	margaleiden@gmail.com	Ja